

Календарно-тематичне планування до курсу «Зарубіжна література. 8 клас»

За модельною навчальною програмою «Зарубіжна література. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. *Волощук Є. В., Слободянюк О. М.*, наказ Міністерства освіти і науки України від 16 серпня 2023 року № 1001)

Рекомендована кількість годин: 1,5 год на тиждень (52,5 год за навчальний рік)

№	Тема	Дата
<i>I семестр</i>		
ВСТУП		
1	Пізнання світу й людини в літературі. Художня література як засіб пізнання світу. Наукові знання й художня картина світу. Літературні мандрівки у просторі та часі. Художнє засвоєння внутрішнього світу людини.	
ЧАСТИНА 1. БІБЛІЯ – ДУХОВНА СКАРБНИЦЯ ЛЮДСТВА		
2	Зі Старого Заповіту. Пророк Мойсей – духовний вождь і політичний лідер єврейського народу. Чудесне спасіння Мойсея; захист співвітчизників і втеча. Неопалима купина й покликання Мойсея. Гора Синай і отримання Десяти заповідей; їхній зміст.	
3	Символічне значення сюжетів про золотого тельця та блукання єврейського народу пустелею. Вірність Мойсея Богу; його турбота про народ, сміливість, мужність, жертовність, готовність відстоювати правду Божу. Образ Мойсея в європейській культурі.	
4	З Нового Заповіту. Учні Ісуса Христа; ставлення Христа до них. Образ апостола Петра в оповіді про ходіння Ісуса по воді; символічний зміст цього сюжету. Апостол Андрій Первозваний; його проповідь на українських теренах і передбачення християнського Києва.	

5	Образ Христа в епізодах в'їзду до Єрусалима та під час молитви в Гетсиманському саду. Зречення Петра та його каяття. Зрада Юди та його покарання.	
6	Зустріч Христа з апостолами після Воскресіння; апостол Хома. Біблійні «вічні образи».	
7	<i>Тематичне діагностичне оцінювання.</i>	
ЧАСТИНА 2. ПІЗНАННЯ СВІТУ Й ЛЮДИНИ В ДАЛЕКИХ МАНДРІВКАХ		
<i>Довгий шлях додому</i>		
8	Гомер (бл. VIII – VII до н. е.) – легендарна особистість античної культури. Давньогрецькі міфи та їхнє значення для античної культури. «Одіссея» Гомера – поетична пам'ятка античної доби. Загальна характеристика сюжету «Одіссеї».	
9	З «Одіссеї». Циклоп Поліфем. Світ, який пізнає Одисей у мандрах. Випробування характеру Одисея.	
10	З «Одіссеї». Між Скільою і Харибдою. Острів сирен. Фантастичні елементи у творі.	
11	З «Одіссеї». Повернення додому. Символічний зміст повернення Одисея додому. Одисей як вічний образ.	
<i>У пошуках ідеалу</i>		
12	Мігель де Сервантес Сааведра (1547–1616). Стислі відомості про автора. «Премудрий гідальго Дон Кіхот з Ламанчі» – пародія на середньовічні лицарські романи.	
13	«Премудрий гідальго Дон Кіхот з Ламанчі» (вибрані розділи). Прагнення змінити світ на краще як спонука мандрівок Дон Кіхота й Санчо Панси.	
14	«Премудрий гідальго Дон Кіхот з Ламанчі» (вибрані розділи). Боротьба зі злом; реальний та ілюзорний світи в романі.	
15	Антитеза в зображенні Дон Кіхота та Санчо Панси. Риси характерів обох персонажів. Дон Кіхот і Санчо Панса – вічні образи світової літератури.	
<i>Відновити цивілізацію і зберегти себе</i>		
16	Даніель Дефо (бл. 1660 – 1731). Стислі відомості про автора. «Робінзон Крузо» (ключові епізоди). Історія створення роману	

	«Робінзон Крузо». Етапи вибудовування цивілізації на безлюдному острові.	
17	«Робінзон Крузо» (ключові епізоди). Етапи вибудовування цивілізації на безлюдному острові. Робінзон як будівничий європейської цивілізації. Пафос віри в людину, в її волю до перетворення світу, розум і практичний досвід.	
18	«Робінзон Крузо» (ключові епізоди). Робінзон і П'ятниця. Алегоричний зміст твору. Християнські мотиви в романі.	
<i>Фантастичні мандрівки й сатиричне викриття дійсності</i>		
19	Джонатан Свіфт (1667–1745). Стислі відомості про автора. Памфлети Свіфта. Побудова сюжету книжки «Мандри Гуллівера». Алегоричний зміст мандрівок героя; суспільно-політична спрямованість свіфтової сатири.	
20	«Мандри Гуллівера» (І частина, ключові епізоди). Суспільні та людські вади у дзеркалі країни ліліпутів.	
21	«Мандри Гуллівера» (І частина, ключові епізоди). Функції гротеску та фантастичних елементів у творі. Специфіка свіфтового гуманізму.	
<i>Подорожі й наукові передбачення</i>		
22	Жуль Верн (1828–1905). Стислі відомості про автора. Жуль Верн – засновник жанру «роману науки» та творець серії «Незвичайні пригоди». «20 тисяч льє під водою» (ключові епізоди). Сутність головного конфлікту та центральні персонажі роману «20 тисяч льє під водою».	
23	«20 тисяч льє під водою» (ключові епізоди). Підводний світ у романі. Поєднання пригодницького та наукового компонентів у творі; наукові передбачення Жуля Верна.	
24	«20 тисяч льє під водою» (ключові епізоди). Втілення жуль-вернівського типу вченого в образі П'єра Аронакса.	
25	«20 тисяч льє під водою» (ключові епізоди). Причини втечі капітана Немо до підводного світу; критика антигуманістичного суспільства, побудованого на загарбництві, наживі, експлуатації слабкіших. Бунт Немо проти жорстокої колоніальної політики. Внутрішня	

	шляхетність, прагнення справедливості й свободи, мужність та інші риси характеру капітана Немо.	
26	<i>Тематичне діагностичне оцінювання.</i>	
II семестр		
ЧАСТИНА 3. ПІЗНАТИ САМОГО СЕБЕ		
<i>Дивовижні миттєвості життя у творах іноземних авторів з України</i>		
27	Шолом-Алейхем (Шолом Нохумович Рабинович, 1859–1916). «Хлопчик Мотл» (вибрані розділи). Зображення єврейського життя на межі XIX–XX ст.	
28	«Хлопчик Мотл» (вибрані розділи). Причини зіткнень хлопчика зі світом дорослих. Його стосунки з рідними та друзями. Змалювання суспільних протиріч, переслідувань євреїв на національному підґрунті та єврейської міграції у творі.	
29	«Хлопчик Мотл» (вибрані розділи). Втілення типу «маленької людини», яка з гумором сприймає свої поразки, в образі хлопчика Мотла. Шолом-алеїхемівський «сміх крізь сльози».	
Зовнішні випробування й внутрішні перемоги		
30	Джеймс Олдрідж (1918–2015). Стислі відомості про письменника. «Останній дюйм» (скорочено). Екстремальна подорож Деві та його батька.	
31	«Останній дюйм» (скорочено). Вплив подорожі на характери героїв та їхні стосунки. Моральні цінності у творі.	
32	<i>Тематичне діагностичне оцінювання.</i>	
ЧАСТИНА 4. У ПОШУКАХ СЕНСУ ЛЮДСЬКОГО ЖИТТЯ		
З поезії Сходу		
33	Розквіт китайської культури за часів імперської династії Тан. Вплив конфуціанства та даосизму на китайську поезію. Лі Бо (701–762). Стислі відомості про автора. «Дух мандрівного лицарства» у житті та поезії письменника. «Печаль на яшмовому ганку». «Сосна біля південної галереї». Описи природи, відтворення стану людської душі та роздуми про сенс людського життя в ліриці Лі Бо.	

34	Ду Фу (Ду Шаолін, 711–770). Стислі відомості про автора. «Пісня про хліб і шовк». «Весняні надії». Осуд війни й утвердження цінності мирного життя в ліриці Ду Фу. Сподівання на відродження батьківщини у творах поета. Конфуціанські мотиви його поезії. Відповідності між пейзажем і внутрішнім світом ліричного героя.	
35	Омар Хаям (бл. 1048 – 1122). Стислі відомості про автора. Рубаї. Жанр рубаї у творчості Хаяма. Вільнодумний та життєлюбний характер його поезії. Осмислення можливостей людини та їхніх меж; пошуки щастя, мудрості та сенсу життя у віршах Хаяма. Суфійські ідеї в його ліриці; її інакомовний зміст.	
36	Шамседдін Мухаммад Гафіз Ширазі (бл. 1325 – 1389 або 1390). Газелі. Стислі відомості про автора. Жанр газелей у ліриці Гафіза. Вплив суфійської філософії на його творчість. Увиразнення закоханості в красу світу, сили любовних переживань, роздумів про мінливість долі та ін. провідні мотиви газелей поета.	
3 поезії Заходу		
37	Шандор Петефі (1823–1849). Стислі відомості про автора. Подорож Ш. Петефі Закарпаттям. Пафос романтичного бунту проти світу в його ліриці. Життєві цінності й моральні чесноти людини в поезії «Коли ти муж, будь мужнім...». Ідеал героїчного служіння людям у вірші «Одкрив мені дорогу, доле»; християнські мотиви у творі.	
38	Джозеф Редьярд Кіплінг (1865–1936). Стислі відомості про письменника. Моральні чесноти справжньої людини в поезії «Якщо...». Протистояння життєвим труднощам і сенс людського буття у творі.	
Філософська проза		
39	Рюноске Агутагава (1892–1927). Стислі відомості про автора. Вплив буддизму на його творчість. Філософський зміст новели «Павутинка». Критика егоїзму в образі Кандати; психологічні та моральні причини його вчинку. Буддистські мотиви у творі. Метафора павутинки та символічний підтекст твору.	

40	Антуан де Сент -Екзюпері (1900–1944). Стислі відомості про письменника. «Маленький принц» – філософська казка-притча. Alegоричний зміст фантастичної мандрівки Маленького принца.	
41	«Маленький принц» (ключові епізоди). Почуття і стосунки людей у сприйнятті Маленького принца. Моральний вибір і відповідальність за нього. Справжні та хибні цінності життя.	
42	«Маленький принц» (ключові епізоди). Образи Маленького принца та оповідача.	
43	<i>Тематичне діагностичне оцінювання.</i>	
ЧАСТИНА 5. ЛЮДСЬКІ МОЖЛИВОСТІ В НАУКОВІЙ ФАНТАСТИЦІ		
44	Айзек Азімов (1920–1992). Стислі відомості про письменника. Картина майбутнього в повісті «Фах».	
45	«Фах». Негативні наслідки зображеної системи освіти: автоматизація розвитку особистості, нівелювання її індивідуальних прагнень, ігнорування її свободи волі.	
46	«Фах». Шлях Джорджа Плейтена до самореалізації. Критика небезпечних впливів науково-технічного прогресу на суспільство та людину у творі.	
47	Деніел Кіз (1927–2014). Стислі відомості про автора. Можливості медицини майбутнього у «Квітах для Елджернона». Особливості оповіді.	
48	«Квіти для Елджернона». Сутність зображеного медичного експерименту; спричинені ним зміни у свідомості та суспільному становищі Чарлі Гордона; його життєвий крах.	
49	«Квіти для Елджернона». Ставлення Чарлі до миші Елджернона. Критика суспільних взаємин і небезпечних медичних експериментів у творі.	
50	<i>Тематичне діагностичне оцінювання.</i>	
51	Підсумки та узагальнення	
52	Підсумки та узагальнення	